

سوځندخواردنی بڼرپرسان ... کارا فاتح

که نیټ د بڼت ټوټو سم، ئیتر سوځند نا بڼت هڼی مځنوی

سوځند هڼکی مځنوی لڼ نوان کڼسی سوځندځر و کڼس یان با بڼتی سوځندپخورادا، ئم هڼز مځنوی و د کات ئو و شتی ئو دوو لای نڼ لڼ سڼری ټوټوون، یان استر کڼ لای نی ی کڼم پڼیمانی لڼ سڼر د دات، پار نراو بڼت و کڼسی سوځندځر لڼی لا نڼدا: خدا، پڼیامی ئاینځکان، نیشتمان، هر با بڼتکی تری پیرز د کڼت بڼت با بڼتی سوځندپخوراو، لڼ سڼر ئاستی کڼم لای تیش سڼر و چاوی گڼور و ئازیزان و گڼی مردوان و تڼاق و شڼرف و نامووس و هتد، بوونڼت با بڼتی سوځندپخواردن..

سوځندخواردنی بڼرپرسان لڼ کوی ئم هاوکڼش یڼدای؟ سوځندخواردنی بڼرپرسان بڼ ازیکردنی دڼی زڼرتڼ کڼس، هڼم بڼ خودای و هڼم بڼ نیشتمان، هر لڼ ی کڼم لڼ حزو ئم سوځند لڼو باو ټوټو ئاینی هڼد گڼتو، کڼ پڼیامبڼری موسوځمان گوتوویڼتی [مَنّ حَلَفَ بِغَیْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ... رواه الترمذي.وات: هر کڼ سڼک سوځند بڼ جگ لڼ خوا بخوات، ئو وا بڼ دڼیای یو کوفری کردو، یان هاو بڼشی بڼ خدا داناو.] هڼروها ئو ا یو بڼی بڼرپرسی سوځندځر بڼ نیشتمان و خاک و میلل و هر با بڼتکی تری ناسی نالیستیو د بڼستڼو، توانای دروستکردنی ئو هڼز مځنوی نیی، چونک بڼرپرس لڼر، پرس و با بڼتگلی نیشتمان و خاک و میلل و ئاو و ئا و ئم شتانه نڼیه ناو و تڼکڼشان لڼ پڼناو ئمانڼدا، ئم بڼرپرساڼی دروست نڼکردو، تا وڼفا و پڼیمان و چاکڼدانو و هر شتکی تری لڼم با بڼتانه وجودی هڼبڼت، ئا و گڼی ثقلیمی و جیهانی ئم بڼرپرساڼی هڼناو، بڼی هڼچ پڼو نڼدیڼکی مځنوی یان بڼ خاک و میلل و نیشتمان.. هتد، یو نیی.

سوځندخواردن پڼیام کڼ بڼکی زڼر نهڼنی هڼگرتو، ئم نهڼنیڼیش لڼ نیڼتدا چڼسپاو، وات ئو نیڼت ئم نهڼنیڼی د پار نراو و هڼی دڼگر و د یگ یڼنڼت جڼ، بڼام کڼ سوځندخواردن بوو بڼ ټوټو سم، هڼموو سیف تڼکی نهڼنی خڼی د دڼنڼت، هر لڼم ټوټو سم یشو نیټ د بڼت عڼرز و نماییش، کڼ سوځندخواردن بوو بڼ ټوټو سم،

۱- گنگانی پیمانبردن س و پیمان شکنان، و فا و ب و فایی، در و استگایی تکی و شو نگ دکن، ئوی ت ب خراپی دزانی، ئو ب چاکای دزانی، ئوی لای ئو استگایی لا زری تر ب ب نیی، دین خیشی ئم م س ل ی ن ر م د کات و، ب ب رپرس و کار ب د ست و د ست یشتووی ئم سزاک شت کی ئو ت نیی و ل حا تی پا ب ند ن بوون ب سو بند و ه بند سزای ب دان نراو، ل قورئاندا هاتو: { فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةٌ أَيْمَانَكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [المائد: 89] و اتا: که فاره تی ئو ج ره سو ندانه، نان و خ راکدانه به ۱۰ که سی هه ژار به شوه ی کی مام ناوه ندی، که ب مندا خ زانتان سهر فی ده کهن، یا خود پشته کردنیان یا خود ئازاد کردنی به نده یه کی، ئه گهر توانای ئه ویشتان نه بوو، با س ژ به ژوو ب، ئه مه که فاره تی سو ندانه کانتان کاتک سو بند ده خن و نایبه نه سهر، جا ده توانن سو ندانه کانتان بپار زن و نه یان شکنن، ئا به و شوه ی خودا ئایه ته کانی خیتان ب وون ده کاته وه ب ئه وهی سو پاسگوزاری بکهن .

سو بند ک ه ه ند کی دینی ه ی، ب ب رپرس و د س اتدار ه ند قورس نیی:

۱- تکر کردنی ۱۰ هه ژار له خواردن کی ئاسایی که مندا و خ زانی خ تی پ ت ر د کیت ه ند گران نیی، ن ک د ه ژار ب کوو ئو و ا د زانت ه مو و و ات ل سای ی ئم و سکیان ت ر د کن.

۲- پشته کردنی ۱۰ هه ژار، ب جلوبه رگ کی ئاسایی ه ند زری ت ناچ ب ئو، م گ ر ئو و نیی ب د وری خ ی و س دان و بگر ه زاران خزم تی د کن، ئویش نان و ئاو و ب رگیان ب دابین د کات.

۳- ئازاد کردنی به نده یه کی، م گ ر ئو و نیی خ ی ب خا و نی ئازاد کردنی کوردستان و پاراستنی د زانت؟

۴- خ ئ گ ر ه یچ ی ل م خا نان ن کرا، ئو و ک فالتی سو بند د کر ت س ژ به ژوو بوون ب.

دین زیاتر ئم با ب ت ن ر م د کات و، پ یام بی ری موسو مان ئم جار د: [من حلف علی یمین فرأی غیرها خیراً منها، فلیکفر عن یمینه، ولیأت الذی هو خیر. "رواه مسلم.] واته، ههر که س ک له ئو وه سو ندی خوارد و پاشان زانیی که خ رتر هیه له وهی که سو ندی له

سەر خواردوه، ئەوا با ٲوو بکاته ئەوهی که خٲره و که فاره تی سوٲنده که ی بدات.

لٲم ٲو تٲ دٲگٲین، شکا ندنی سوٲند، نٲک بٲ نٲچیرقان بٲرزانی و مٲسروور و قوباد و یووسف و هٲفا و عٲلی حٲم ساٲح... هتد، هٲندٲ گرنک و جٲی باس نیٲ، بٲٲکوو مٲلا عوزٲر و حاجی کاروان و عٲبدوللٲتیف سلٲفی و عٲلی باپیر و سٲران عومٲر... هتد، دٲتوانن وٲک ئاو و دٲ سوٲند بخٲن و پا بٲندیش نٲبن، دٲتوانن دٲست بٲ قورئانیشدا بدن و گٲٲیش نٲبن، ئٲو تٲنها لٲ نٲستی عٲوامی موسوٲماندا هٲی، لٲبٲر ئٲوی تٲٲا قٲک کٲوتوٲتٲ سٲرزاری، لٲ ژنٲکٲی جیا دٲکٲنٲو، وا دٲزانٲ ئٲوی سوٲندٲکی خوارد و درٲی کرد، سوٲند دٲیگر و تٲٲٲی لٲ دٲسٲنر...

ئٲم باسٲ بٲ ئٲو نیٲ تا بٲ لاما نٲو ئاسایی بٲت، سوٲند بخٲین و پا بٲند نٲبین، بٲٲکوو بٲ ئٲو یٲ لٲو توٲٲهاتٲ تٲ بگٲین کٲ ناوی مٲراسیمی سوٲندخواردنی بٲرپرسا نٲ.

سوٲند کاتٲ هٲزٲکی مٲعندوی دروست دٲکات، کٲ دٲبٲتٲ نیٲت، نیٲتیش ٲٲویستٲ لٲ پشتیٲوٲ ئیرادٲ هٲبٲت بٲ جٲبٲجٲکردنی، ئیرادٲ بٲ ئٲوان هٲزی یاسا یٲ لٲ سٲروویانٲو، کٲ ئٲستا ئٲو هٲزٲی یاسا نیٲ، بٲ ئٲم یش ئیرادٲ، هٲز و هٲشیاریٲ، ئٲو هٲزی ئیرادٲ و هٲشیاریٲ کٲ دٲتوانٲت پا بٲندمان بکات بٲ سوٲندٲو...

نٲبوونی یاسا لٲ سٲروو بٲرپرس و دٲسٲٲا تدارانٲو، نٲبوونی هٲزی ئیرادٲ و هٲشیاریٲ بٲ ئٲم، هٲمیش سوٲند دٲکاتٲ ٲٲتین و با بٲتٲک کٲ ٲٲشٲلکردن و بٲدرٲخواردنی کارٲکی ئاسایی و سادٲ بٲت.